

Ikt. sz.: NEB/14-2/2017/ÖK

ÖK-1/2017. sz. ülés
(ÖK-5/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottsága**
Önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottságának
2017. március 28-án, kedden, 10 óra 5 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 562. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>Határozatképesség megállapítása, napirend elfogadása</i>	5
<i>A nemzetiségi óvodapedagógus-program áttekintése</i>	5
<i>Ritter Imre tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	8
<i>Határozathozatal</i>	10
<i>Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő nemzetiségi pályázatok 2017. évi adatainak áttekintése, valamint a 2018. évi kiírással kapcsolatos javaslatok megvitatása</i>	10
<i>Határozathozatal</i>	14
<i>A 2018. évi nemzetiségi költségvetési igények megvitatása</i>	14
<i>Határozathozatal</i>	22
<i>Az ülés berekesztése</i>	22

Napirendi javaslat

1. A nemzetiségi óvodapedagógus-program áttekintése
2. Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő nemzetiségi pályázatok 2017. évi adatainak áttekintése, valamint a 2018. évi kiírással kapcsolatos javaslatok megvitatása
3. A 2018. évi nemzetiségi költségvetési igények megvitatása
4. Egyebek

Az ülés résztvevői
Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Ritter Imre** német nemzetiségi szószóló, az albizottság elnöke

Varga Szimeon bolgár nemzetiség szószóló, az albizottság alelnöke

Dr. Csúcs Lászlóné lengyel nemzetiségi szószóló

Dr. Turgyán Tamás örmény nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott:

Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló Ritter Imre német nemzetiségi szószólónak

Az albizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita, az albizottság munkatársa

Meghívottak

Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló

Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló

Lapis Balázs hivatalvezető (Országos Lengyel Önkormányzat)

Dr. Benedek György jogi főreferens (Alapvető Jogok Biztosának Hivatala)

Dr. Topuzidisz Dimitrisz szóvivő (Magyarországi görögök Országos Önkormányzata)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 05 perc)

Elnöki bevezető

RITTER IMRE német nemzetiségi szószóló, az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága Önkormányzati, külügyi és költségvetési albizottságának ülését megnyitom. Köszöntöm a bizottság tagjait, a megjelent szószólókat, az országos elnököket és a kedves vendégeinket.

Határozatképeség megállapítása, napirend elfogadása

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy bizottságunk határozatképes. Három fő van fizikailag jelen. Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg a német nemzetiségi szószólót, Ritter Imrét. Tudomásom szerint a közelben van már a bolgár szószóló is, úgyhogy valószínűleg rövidesen meg fog érkezni. Tehát hárman vagyunk fizikailag jelen, szavazat szempontjából négyen, így határozatképes az albizottság.

Kérem, hogy a napirend elfogadásáról szavazzunk! Az írásban kiküldött napirendhez képest módosító észrevétel nem érkezett. Kérem, hogy aki a kiküldött napirenddel egyetért, azt elfogadja, kézfeltartással jelezze! (Szavazás.) Négy egyhangú szavazattal elfogadtuk. Köszönöm.

A nemzetiségi óvodapedagógus-program áttekintése

Ritter Imre tájékoztatója

Az első napirendi pont a nemzetiségi óvodapedagógus-program áttekintése. Mielőtt a konkrétumokba belemennénk, egy-két gondolatot elmondanék az előzményekről. Gyakorlatilag a parlamenti mandátum megszerzése után valamennyien egyetértettünk azzal, hogy az egyik kiemelt prioritásnak kell lennie a nemzetiségi óvodai nevelés és oktatás helyzetének a minél jobb színvonalára és ennek a javítása. Ezzel együtt a 2015-ös központi költségvetési törvénynél az idő rövidsége miatt egyszerűen nem volt idő átfogóan foglalkozni ezzel. Akkor azt mondtuk, hogy majd a 2016-osnál ezt meg tesszük. Ezek után a 2016-os központi költségvetési törvényt decemberről előrehozták a tavaszi ülésre, amikor megint nem volt gyakorlatilag idő ezt megfelelően előkészíteni. Majd a következő évben elsősorban az iskolarendszer átszervezése és ezzel kapcsolatos mindenféle politikai és egyéb viharok miatt nem volt egyszerűen a helyzet alkalmas arra, hogy nyugodtan és megalapozottan megpróbáljunk ezzel a kérdéssel foglalkozni. Tavaly őszi óta vagyunk abban a helyzetben, hogy ezt meg tudtuk tenni.

Az őszt azzal indítottuk, hogy sajnos sem a nemzetiségi országos önkormányzatoknál, sem a minisztériumban egy sor kérdésben nincsenek meg azok az alapadatok, amelyek kifejezetten a nemzetiségi nevelés és oktatás szempontjából meghatározó és lényeges dolgok, egyszerűen egy sor kérdésben nincs erre vonatkozó adatgyűjtés. Ezért ősszel egyik oldalról elindítottunk a német nemzetiség részéről mind a 215 német nemzetiségi óvodában egy olyan átfogó felmérést, ahol öt évre visszamenőleg megkértünk minden adatot nemzetiségi csoportokra, gyermekekre, létszámra, alap-, kiegészítő nemzetiségi pedagógus végzettségre, a pályát elhagyókra és a többi, illetve megkértünk bizonyos adatokat öt évre előre is, ami előre prognosztizálható, például azt, hogy várhatóan hányan mennek nyugdíjba, hány nemzetiségi

csoportot kívánnak indítani a következő időszakban. Mind a 215 német nemzetiségi óvodától másfél-két hónap alatt ezeket az adatokat megkaptuk, igyekeztünk letisztázni, és ezt követően kiértékelni.

Másik oldalról úgyszintén tavaly ősszel a hét főiskolával és egyetemmel, akik nemzetiségi óvodapedagógus alap-, illetve kiegészítő képzést csinálnak, több alkalommal találkoztunk és átbeszéltük a helyzetet. Csináltunk a hét képzőintézménynél is egy átfogó felmérést, visszamenőleg öt évre szintén, hogy alapképzésben, nappali és esti tagozaton, kiegészítő képzésben hány helyet hirdettek meg, hányan végeztek, mennyi volt a képzés költsége, volt-e térítési díj, nem volt, volt-e kollégiumi ellátás, ha igen, ennek milyen összege volt, és a többi. Illetve, hogy a következő időszakra - és itt elsősorban 2018-ra - mi az a képzési kapacitás, amit reálisan tudnak biztosítani. Mindezt egyrészt a menet közbeni állapotokat illetően, amit elindítottunk, amilyen helyzetek közben alakultak, és szakmailag amilyen irányba mentünk, erről több alkalommal leülünk a szószólókkal is informális beszélgetésre, az országos elnökökkel is, mindenki menetközben írásban megkapott minden erre vonatkozó anyagot. Az országos elnökökkel januárban az ONÖSZ közgyűlésén személyesen is leültem és tájékoztattam őket a felmérésről, illetve a céljainkról. Tudomásom szerint a többi nemzetiségnél is, ahol nemzetiségi óvodapedagógus-képzés folyik, és egyáltalán nemzetiségi óvoda van, a felmérések szintén megtörténtek, és remélhetőleg rövidesen kapunk erről adatokat.

A német nemzetiségi óvodákra vonatkozóan, anélkül, hogy részleteibe belemennék, csak három fontos adatot. A 215 óvoda 85 százalékában nem biztosított az, hogy a nemzetiségi csoportoknál két fő nemzetiségi végzettségű óvodapedagógus legyen, ahogy ennek normálisan a törvény szerint lennie kellene. A szükséges német nemzetiségi óvodapedagógus-létszám 41,7 százaléka hiányzik. Az óvodák közel 20 százaléka már most olyan helyzetben van, hogy vagy nincs is nemzetiségi pedagógus - ilyen óvodák is vannak -, vagy kevesebb nemzetiségi óvodapedagógus van, mint ahány nemzetiségi csoport, tehát még a minimumfeltétele sincs meg a nemzetiségi nevelésnek.

Ezt a helyzetet végignézve - és most hangsúlyozom, a németről beszélek, hiszen a legnagyobb intézményhálózat nálunk van, és ezt tudtuk ténylegesen megnézni -, a feladat kettős. Egyrészt egy olyan rövidtávú programot határoztunk meg, hogy egyrészt a kiegészítő képzésbe megpróbáljuk bevonni azokat a most is a pályán lévő, magyar alapvégzettséggel rendelkező, megfelelő német nyelvtudással rendelkező, de német nemzetiségi óvodapedagógusi végzettséggel nem rendelkezőket, hogy ők minél hamarabb megkaphassák a hivatalos végzettséget, és törvényesen, jogszerűen nemzetiségi óvodapedagógusként működhessenek. Ennek eléréséhez azt szeretnénk biztosítani, hogy egyrészt a hallgatók, akik a képzésben részt vesznek, kettő vagy négy szemeszterben hallgatói ösztöndíjat kapjanak, érdekelték legyenek abban, hogy megszerezzék a nemzetiségi pedagógusi végzettséget, és a munkáltató, amelynél jelenleg is alkalmazásban állnak, kapjon egy költségtérítést a helyettesítésekre és egyéb költségekre, és a képzőhelyek, az egyetemek, főiskolák úgyszintén kapjanak egy költségtérítést.

Itt egy érdekes helyzet van, hogy szinte minden főiskola és egyetem térítéssel hirdette meg a kiegészítő nemzetiségi pedagógusképzést, holott a hatályos törvények szerint mindenki jogosult nappali tagozaton 12 szemeszter ingyenes állami oktatásra, és ez az óvodapedagógusoknál senkinél nincs meg. Tehát elvileg, szemben azzal, hogy térítéssel lettek meghirdetve ezek a

kiegészítő képzések, ezeket ingyenesen kellett volna, hogy az egyetemek és főiskolák biztosítsák. Ezzel a jelenlegi állapotok szerint maximum 55-60, most is munkában lévő, de nemzetiségi pedagógusi végzettséggel nem rendelkező óvodapedagógus szerezhetne végzettséget.

A másik hosszú távú része, hogy az alapképzés létszámának a növelése és az alapképzés minőségének a javítása kapcsán két megoldás lehet. Az egyik a jelenleg is meglévő hat szemeszterben a megfelelő német nyelvi kompetenciákkal indulók részére, hogy többen jelentkezzenek, úgyszintén ösztöndíjat biztosítani, amiből a kollégiumot, albérleti hozzájárulást, utazást és egyebeket tudnák biztosítani. Itt a munkáltató nem szerepel. A másik oldalról pedig az egyetemek ösztönzésére, az egyetemek részére költségterítést, és ezen hallgatókkal az ösztöndíj fejében szerződést kötni. Tehát, hogy a főiskola vagy egyetem elvégzése után elkezdjék a nemzetiségi óvodapedagógusi pályát.

Van olyan képzőhely, ahol gyakorlatilag a nemzetiségi óvodapedagógusok a végzettség megszerzése után gyakorlatilag azonnal mennek Ausztriába vagy Németországba. Tehát nem is állnak munkába Magyarországon. Ehhez hozzá kell tennem, hogy a minőség problémája - minden jóban van valami rossz -, bármilyen hihetetlen, de Ausztriában például nincsen felsőfokú óvónőképzés, csak középfokú. Tehát, ha Magyarországról felsőfokú végzettséggel nemzetiségi óvónő kimegy Ausztriába, tárt karokkal fogadják, többszörös pénzt kap, és ha megvannak a minimális képességei, elengedhetetlenül néhány éven belül vezető is lesz ráadásul. Tehát nagyon-nagyon erős elszívó hatása van Németországnak, Ausztriának, Svájcnak, legalábbis a német nyelvterületen.

Az alapképzésnél, ahol nagyot kell lépni, szintén, hogy azon hallgatók esetében, akik úgy jelentkeznek, hogy nincs meg a megfelelő német nyelvi képzettségük, a jelenlegi hat szemesztert nyolc szemeszterre lehet bővíteni - ezt az egyetemek minden további nélkül megtehetik -, és az első két szemesztert elsősorban a német nyelvi kompetenciák javítására fordítani. De természetesen mindegyik nemzetiség esetében is, ahol nemzetiségi óvodapedagógus-képzés folyik, ugyanígy és ugyanezt meg lehet tenni.

Ennek a költségei. A kiegészítő képzés, az alapképzésnél a jelenlegi kiegészítő képzés 55-60 főre, az alapképzésnél 100 főre vetítve éves szinten 134-135 millió forint lenne. Ez az óvodapedagógus-képzés területe. A másik, ami legalább ilyen fontos vagy ennél még fontosabb, hogy a képzettséget megszerzők elkezdjék a pályát és a pályán maradjanak. A pedagógus-életpályához, ami az elmúlt időszakban lett kidolgozva, a minisztérium nem szeretne semmilyen formában hozzányúlni, így a nemzetiségi óvodapedagógusok fokozott elismertsége elsősorban a nemzetiségi pótlék érdemi emelésével történhetne. A nemzetiségi pótlék jelenlegi összege 17 712 forint/fő/hó.

Háromalternatívás javaslatot csináltunk, hogy a nemzetiségi óvodapedagógus pótlékot a háromszorosára emelnénk, a négyszeresére, illetve az ötszörösére emelnénk, és ennek a költségvonzatait számoltuk ki a nemzetiségi óvodapedagógusokra. Mivel a többi nemzetiség óvodapedagógusaira nincsenek még pontos adataink, ezért 700 főre csináltuk a kalkulációt. Ebből 640 német nemzetiségi óvodapedagógus van, és 600 főt tettünk még hozzá. Bízom benne, hogy rövidesen meg fogom kapni a többi nemzetiségtől is a pontos óvodapedagógus-létszámot, és akkor tudjuk pontosítani ezt a létszámot.

A csomagnak része még, mivel az iskolai részével a nemzetiségi pedagógusképzésre és elismertségre vonatkozóan ezt a programot még nem tudtuk kiterjeszteni, de hogy ezen a területen is lépünk, ennek az egyik kezelhető és kalkulálható része az, hogy a nemzetiségi pótlékot nemcsak a nemzetiségi óvodapedagógusoknál, hanem a nemzetiségi pedagógusoknál is javasolnánk megemelni, ugyanúgy az 5, 4, de legalább a háromszorosára.

A számolásnál a probléma megint ott jelentkezik, hogy sajnos nincs tudomásom szerint Magyarországon ma senkinek adata arra, hogy hány nemzetiségi pedagógus jogosult nemzetiségi pótlékra, mivel itt nem lehet kiindulni a nemzetiségi pedagógusok számából, mert a jogosultság feltétele, hogy legalább 50 százalékban használja a nemzetiségi végzettségét. Így például azok az alsós nemzetiségi pedagógusok, akik az 1., 2. osztályban például mindent ők tanítanak a gyerekeknek, de csak heti öt nemzetiségi óra van, nem érik el az 50 százalékot, és függetlenül attól, hogy nemzetiségi pedagógusok, nem jogosultak a nemzetiségi pótlékra. Ez egy másik téma még, azt gondolom, ezen is változtatni kellene és rájuk is terjeszteni. Mi most a számadatoknál és az összegszerűségnél 1200 főt vettünk figyelembe. Valószínűsítem, hogy a jelenlegi jogosultsági feltételek mellett valamennyi nemzetiség nemzetiségi pedagógusait lefedi ez az 1200 fő.

Ennyit szerettem volna előljáróban és bevezetőben elmondani az első napirendi ponthoz, a nemzetiségi pedagógushelyzet jelenlegi állapotához azzal, hogy a MÁK-tól hivatalosan megkértük a nemzetiségi pótlékra jogosult nemzetiségi pedagógusok és óvodapedagógusok létszámát, illetve a számfejtett nemzetiségi pótlékot. Remélem, napokon belül be tudják programozni, le tudják kérni a számfejtések alapján, és akkor egészen pontos számokkal tudjuk a számokat pontosítani, de nagyságrendi változás valószínűleg nem lesz benne.

Ennyit szerettem volna a bevezetőben elmondani. Átadnám a szót a bizottság tagjainak, illetve akinek ezzel kapcsolatos észrevétele, kérdése lenne. *(Jelzésre:)* Kreszta Traján, elnézést kérek, először az albizottság tagjait kérdezem, hogy van-e valakinek észrevétele, és utána adnám meg a szót. *(Jelzésre:)* Halina, tessék!

Kérdések, hozzászólások

DR. CSÚCS LÁSZLÓNÉ lengyel nemzetiségi szószóló: Köszönöm. Üdvözlök mindenkit. Nekem csak egyetlenegy kérdésem lenne. Van-e a keretben úgynevezett intervenciók keret? Megmondom, miért kérdezem. Ha most, két hónapon belül bejegyzek egy óvodát, akkor be tudok valahogy kapcsolódni, vagy már ki vagyok zárva 2017-ben? Ez a kérdésem. *(Varga Szimeon megérkezik a bizottsági ülésre.)*

ELNÖK: Ahogy említettem, gyakorlatilag több adat is még becsült, nem pontosított. Mivel eleve ennek az egész finanszírozásnak a helyzete is olyan, hogy nem olyan, mint az eddigi nemzetiségi igények, hogy megkapták az országos önkormányzatok vagy a helyi önkormányzatok, vagy az EMMI-nél volt egy keret, mert ennek a pénznek egy részét a képzést végző intézmények fogják megkapni, egy részét a hallgatók fogják megkapni szerződésekkel, egy részét pedig a foglalkoztató nemzetiségi óvodák fogják megkapni. Éppen ezért most az előterjesztésben vagy a javaslatban az EMMI-vel és mindkét tárcával leegyeztetve azt a megoldást választottuk, hogy egy keretösszeget kérünk rá,

amely az EMMI kezelésében lesz és a tényleges, konkrét adatok alapján fogjuk ezt majd lebontani tovább és felhasználni. Ahogy a többi nemzetiségnél, úgy a lengyeleknél is ha 2018-ig alakul óvoda vagy lesz, ezt majd nyilván figyelembe lehet venni, természetesen a keret erejéig. *(Jelzésre:)* Megadom a szót Kreszta Trajának.

KRESZTA TRAJÁN román nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót. Imre, először is szeretnék gratulálni ehhez a kőkemény anyaghoz, ehhez a beszámolóhoz, amit itt hallgattunk. Mindenképpen szükséges, az óvodapedagógus-képzésben résztvevőknek egyrészt a támogatását, finanszírozását, ennek a megemelését nagyon helyesnek látom. Tulajdonképpen ez egy záloga lehet annak, hogy az óvodapedagógusok itt maradnak a területen.

A másik kérdés pedig az, hogy nem tudom, a románoktól beérkezett-e az óvodapedagógusok létszámára vonatkozó adat, mert úgy tudom, a kollégáim ezt elküldték Gyulára, de akkor ismételtén fogom jelezni, hogy ezt záros határidőn belül küldjék el, és nyilvánvalóan ez nagyban könnyíti ennek az egész munkának a kivitelezését, mert ez másképp segítség nélkül nem fog menni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A jegyzőkönyv részére megjegyzem, hogy Varga Szimeon alelnök úr is megérkezett, úgyhogy innen kezdve 5 szavazat van jelen. Köszönöm.

További kérdés vagy észrevétel van-e a napirenddel kapcsolatban? *(Jelzésre:)* Parancsoljon, Kissné Köles Erika!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntöm az albizottság valamennyi tagját, illetve kollégáimat és a jelenlévő vendégeket. Szeretném megkérdezni elnök úrtól, hogy az adatok bekérése milyen formában zajlott, illetve ki kérte például mondjuk a szlovén óvodapedagógusok létszámát és kitől, mert én erről nem tudok semmit.

A másik kérdésem, hogy nekünk konkrétan óvodapedagógus-képzésünk nincs, de természetesen miután öt óvodában folyik nemzetiségi nevelés, és nagyon régóta, természetesen ezt folytatni akarjuk. Nemzetiségi óvónőgondunk nekünk is van. Van viszont két pályázónk, aki nyilvánvalóan a Soproni Egyetemen fogja az óvónőképzőt megkezdeni, viszont ott nemzetiségi szlovén óvópedagógus-képzés nem folyik. Folyik német. A mi esetünkben mindenképpen olyan megoldást választanak az óvónők, hogy elvégzik az óvóképzőt, óvodapedagógusnak tanulnak, utána Szombathelyen elvégzik a szlovén szakot. Nyilvánvalóan semmiképpen nem szeretném, ha bármelyik nemzetiség kimaradna ebből. A táblázatokban egyelőre csak német adatokat látok. Nagyon remélem, hogy a táblázatok azért német adatúak, mert német szószóló dolgozta fel, és nem valami másért. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Kezdetől fogva, őszől fogva minden informális megbeszélésen, hivatalos megbeszélésen országos önkormányzati elnökökkel, szószólókkal beszélve kértem és elmondtam, hogy természetesen én vagy mi a németekre tudjuk megcsinálni a felmérést, és a németekre tudjuk azt kiértékelni és előkészíteni.

Kértem, hogy minden nemzetiség saját maga tegye meg ezt a saját óvodáira vonatkozóan, hiszen minden nemzetiség más helyzetben van.

Nyilvánvalóan nem mondhatjuk meg egyik vagy másik nemzetiségnek, hogy mit csináljon meg, mi neki a jó. Tehát azért vannak ebben német adatok, mert természetesen mi a Német Pedagógiai Intézettel és az Országos Német Önkormányzattal a német nemzetiségi óvodákra tudtuk megcsinálni a felmérést. Ugyanezt kértem és kérem a többi nemzetiségre, ahol van nemzetiségi óvodapedagógusi képzés, illetve kértem azt is, hogy ahol nincs, de valamilyen formában ezt szeretnék elindítani, itt fölmerült például olyan, hogy több nemzetiség adott esetben együtt kezdeményezze. Az adott nemzetiségektől várom azt, hogy ezeket az adatokat biztosítsák. De az adatokban, amihez nem kell külön felmérés, ott mindenhol természetesen minden nemzetiség nemzetiségi végzettségű óvodapedagógusa vagy pedagógusa, például a nemzetiségi pótléknál, benne lesz. Tehát a MÁK-tól meg fogjuk kapni a pontos adatokat, és az automatikusan minden nemzetiségre élni fog. De magára a képzésre vonatkozóan, hogy melyiknél mit csináljunk, azt az adott nemzetiség kell megmondja. Köszönöm. Parancsoljon!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Igen, ezt értem, és nyilvánvalóan nem is várom el senkitől, hogy szervezze meg a mi óvónőképzésünket, csak azt szeretném tudni, hogy például az országotól kért-e valaki adatokat - mert elnök úr itt végig többes számban beszélt, tehát nyilván ezt nem egyedül csinálta -, vagy honnan kérték és kik kérték az adatokat. Nekem vannak adataim, de miután nem volt olyan megkeresés, hogy ezeket továbbítsam, én nyilván nem küldtem tovább, de bekértem akkor, amikor itt először szóba került. Tehát, ha vannak adataink mikor, hová és kinek küldjük? Ez a kérdésem lényege. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Eddig is azt kértem, hogy nekem küldjétek meg, hogy ezeket össze tudjuk dolgozni, és most is azt kérem, hogy ha megvannak a szlovénokra vonatkozó adatok, akkor küldjétek meg. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

Ha nincs további észrevétel vagy kérdés, akkor feltenném szavazásra, hogy az albizottság a nemzetiségi óvodapedagógus-program - érintőlegesen a nemzetiségi pedagógusok nemzetiségi pótléka is - tárgyában készült javaslattal egyetért-e, és javasolja-e a nemzetiségi bizottság részére történő felterjesztését megtárgyalásra és elfogadásra. Aki egyetért vele, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* 5 szavazattal, egyhangúlag elfogadtuk. Köszönöm szépen.

Az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő nemzetiségi pályázatok 2017. évi adatainak áttekintése, valamint a 2018. évi kiírással kapcsolatos javaslatok megvitatása

A második napirendi pont az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő nemzetiségi pályázatok 2017. évi adatainak áttekintése, valamint a 2018. évi kiírással kapcsolatos javaslatok megvitatása. Ennél a napirendnél is azt kell előrebocsássam, hogy nem teljeskörűek még azok az adatok, amelyek alapján a tegnapi táblát kidolgoztam és kiküldtem. Nevezetesen a tegnapi kiadott táblázatban, ahol a '15-16-17. évi tényleges adatokat tettük be, a '17. évi adatoknál még csak az EPER-rendszerben benyújtott pályázatok darabszáma, összege szerepel. Tavaly már lehetőség volt a Phare-programban a pályázatok benyújtására. Ezeknek az adatai viszont még mindig feldolgozás alatt vannak,

de ez, ahogy előzetesen megnéztem, maximum 1-1,5 százalék többletet fog jelenteni, tehát nem olyan nagyságrendű, ami érdemben az adatok értékelését megakadályozná.

A táblázathoz annyit szeretnék hozzátenni előzetesen, hogy egyrészt a pályázati keretösszegeket néztem végig 2014-től 2017-ig az első pontban, majd a benyújtott pályázatok számát néztem végig és annak a változását, a harmadik pontban a benyújtott pályázatokban igényelt összegeket néztük végig, a négy pályázati típusban, majd a rendelkezésre álló pályázati keret és az igényelt összeg eltérését. Itt gondolkodtam azon, hogy melyik megoldást válasszam, de végül is azt a megoldást választottam, hogy azt mutattam ki, hogy milyen összegre nem nyújtott fedezetet a pályázati összeg, és ezt állítottam be.

2000-2014-ig gyakorlatilag a pályázati keretek nem változtak. 2015-ben a NEMZ-TAB-nál, az anyanyelvi, nemzetiségi diáktáboroknál tudtuk a 30 milliót 90 millióra emelni, 2016-ban mindhárom alappályázati keretet a háromszorosára tudtuk emeltetni, majd tavaly volt a NEMZ-CISZ-nél és a NEMZ-KUL-nál, kulturális programoknál 20-20 millió, az anyanyelvi diáktáboroknál egy 90 millió forintos emelés. Így jutottunk el a mai helyzetre.

Egy nagyon fontos dolgot azért szeretnék kiemelni, hogy a 2016-os pályázati kiírásoknál én nagyon jól emlékszem rá, hogy január első hetének a végén felhívtak a minisztériumból, aggódtak, hogy nem is fog bejönni annyi pályázat és igény, mint amekkora a keret, mivel ott karácsony, szilveszter előtt írták ki, természetesen több igény jött be. Most, hogy előre lett hozva a pályázati kiírás december 5-ére, 60 százalékkal több igény jött be, és több mint 20 százalékkal több pályázat lett beadva. Ha el tudjuk érni azt, amit szerettünk volna, hogy október 15-ig legkésőbb legyen kiírva, és emberi időben, ne karácsony-szilveszter legyen megint benne, bizonyos vagyok benne, hogy jövőre megint jelentősen meg fog emelkedni a benyújtott pályázatok száma és az igényelt összeg is.

A javaslatot, amit a táblázat alján láttok, hogy a 2017. évi tényhez javasoltam egy 2018. évi módosítást, és egy megemelt '18-as keretet, ott azon két szempont alapján csináltam, hogy ezekkel a pályázati keretemelésekkel, a nemzetiségi civil szervezetek és a nemzetiségi kulturális programok pályázatainál az emeléssel a 2017. évi tényleges igények 60 százaléka lenne kielégíthető. Tehát ez nem jelenti azt, hogy a 2018-as igényeknek is ez 60 százaléka lesz, mert bizonyos vagyok benne, hogy megint emelkedni fognak a benyújtott pályázatok, de a 2017-es ténynek ez a 60 százaléka lenne. A nemzetiségi anyanyelvi diáktáboroknál és a pedagógus-továbbképzésnél pedig olyan keretösszeg-emelést javasoltam, amellyel a 2017. évi igények 80 százaléka lenne kielégíthető.

Egyébként én személy szerint 2018-ban a legnagyobb emelkedést a pályázatok számában és összegében az anyanyelvi diáktáboroknál várom. Sok ok miatt, amibe most itt nem akarok belemenni részletesen. Ez azt jelentené, hogy a nemzetiségi civil szervezeteknél a jelenlegi 350 millió meg lenne emelve 330-cal 680 millióra, a nemzetiségi kulturális programoknál a 350 millió 450 milliós emeléssel 800 millióra, az anyanyelvi nemzetiségi diáktáboroknál pedig a jelenlegi 360 millió megemelve 280-nal 640 millióra.

A nemzetiségi pedagóguspályázatoknál egy érdekes helyzet van, mert itt elvileg 5 millió emelést beletettem, de jelenleg is 30 millió forint lenne erre a pályázati keretre, de csak 15 millió lett kiírva. Összességében ez azt jelenti, hogy a négy pályázati kategóriában összesen a jelenlegi 1 milliárd 75 millió

forint 1 milliárd 65 millióval lenne megemelve, lényegében a duplájára, 2 milliárd 140 millió forintra.

Kérdezem, hogy a táblázattal, egyáltalán a nemzetiségi pályázatokkal kapcsolatban kinek van kérdése, észrevétele, kiegészítése. Előbb az albizottság tagjait kérdezem. *(Jelzésre:)* Ha nincs, akkor kérdezem a jelenlévőket, ha valakinek van észrevétele vagy kérdése a napirendhez. *(Jelzésre:)* Először megadnám Csúcs Lászlóné Halina asszonynak a szót, utána megszavaztatnám, hogy a lengyelek hivatalvezetője is szót kapjon.

DR. CSÚCS LÁSZLÓNÉ lengyel nemzetiségi szószóló: Egy kérdésem van. Ha jól látom, ami itt szerepel, az annyit jelent, hogy 2018-ra a civil szervezetek támogatása csökken? *(Közbeszólások: Nem, hanem annyival emelkedik, mint ami ott van.)* Jó, köszönöm.

ELNÖK: A 2017. évi 350 milliót javasoljuk megemelni 330 millióval, és itt 680 millió lenne a '18-as keret.

Kérdezem a bizottság tagjait, hogy ki az, aki egyetért azzal, hogy szót adjunk a lengyelek hivatalvezetőjének. Aki egyetért vele, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Öt szavazattal egyhangúlag elfogadtuk. Köszönöm. Azt kérem, hogy foglaljon helyet az asztalnál és kapcsolja be a mikrofont. Köszönöm szépen. Parancsoljon!

LAPIS BALÁZS hivatalvezető (Országos Lengyel Önkormányzat): Köszönöm a szót, elnök úr. A következőt szeretném kérdezni csak a logika alapján. Van-e esélyünk arra, hogy ezeket az emeléseket megkapjuk a kormányzati költségvetésben? Ezek nekem első látásra nagyon nagy számnak tűnnek. Emlékszem arra, amikor itt nagyon nagy harcok voltak akkor, amikor fel tudtuk emelni 110-ről 330-ra, és emlékszem, hogy mindenkit külön-külön behívtak a minisztériumba, elmondtuk, hogy hogyan történt, miért van rá szükség, te fogtad össze az anyagokat. Most azt látom, ez a szívünknek nagyon kedves, hogy lényegében megduplázzuk minden egyes területen a pályázati összegek arányát. Ha meg lehet csinálni, nyilván nagyon jó lenne.

Ezzel kapcsolatban a másik érzésem viszont az, hogy legyünk őszinték, hogy mi, a lengyelség szórvány lengyelség vagyunk, nagyon sok kistélepülésünk, kisközösségünk van, ahol így is nagyon nehezen írnak pályázatot. Csak akkor tudnak írni, ha a helyi jegyző, a helyi polgármester segít nekik ebben, merthogy nincs rá sem kapacitásuk, sem emberük, aki megírná.

Itt egy picit attól félek, hogy a pályázati összegek növekedésében lényegében a kicsik ebből egy picit ki fognak maradni, mert nyilván akinek nincs erre kapacitása, nincs erre megfelelő háttérembere, háttértartalma, nehezen fognak tudni élni ezzel a lehetőséggel. Visszatérve a dologra, nagyon örülnék annak, ha el tudnánk érni ezt a hatalmas növekedést, amit leírtál.

Csak egyetlenegy kérdésem van, hogy lehetne-e ezt olyan módon - mert utána más táblázatban láttuk, hogy az országos önkormányzatok és az intézmények nem kapnak növekedést 2018-ra '17-hez képest - összekötni vagy átgondolni újra, hogy ha kapunk ekkora pénzt a pályázati növekedésre, lehetne-e valamilyen olyan formában megtenni, hogy erre a pályázati kiírásra a kis nemzetiségek, illetve azon szórvány nemzetiségek, amelyeknek egy-egy helyen, településen csak 4-5-10-20 fős kis közösségük van, ebbe úgy tudjanak kapcsolódni, ilyen nagyságrendű összegnél valami központi irodát vagy valami

olyat kitalálni hozzá, amely segítené, hogy tudjanak pályázni. Jól tudom ezt, mert hozzám fordulnak pályázatiíráshoz segítségért. Az országos önkormányzatnak jelenleg a kapacitását - amikor ilyen időszak van - szinte száz százalékban leköti a segítségnyújtás, mert tudjuk, hogy ha nem segítünk, akkor nem lesznek pályázatok. Valakik nagyon jól tudnak pályázatot írni, ez nagyon jól látszik, amikor beadjuk az EPER-pályázatokat, beadjuk a CISZ-eket, egyebeket. A civil szervezetek komoly része lényegében általában csak egy pályázatot ír, merthogy arra érzi magát képesnek.

Összefoglalom újra, amit elmondtam. Ha ezt az összeget meg tudjuk pályázni és el tudjuk érni, van-e mód arra, hogy egy picikét szelektáljuk, hogy ne csak a nagy nemzetiségek, hanem a kicsik is kapjanak ebből legalább az arányuk szerint? Nem azt mondom, hogy arányon felül osszuk a kicsiknek, de ennek a hatalmas növekménynek egy részét el tudjuk-e picit téríteni a kicsik felé is? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szerintem nem sok ez a pénz, sőt ez még mindig messze nem fedezi a jogos igényeket. Ez az az eset, mint amit az anyanyelvi diáktáboroknál is elmondtam, hogy onnan indultunk, hogy a 2015. évi 30 millió forint arra volt elég, hogy egy egyhetes táborban kétgombócos fagyaltot vegyél gyerekenként. Ennyire volt elég. Amikor felemeltük a háromszorosára, az már hat gombóc fagy. Amikor felemeltük kilencszeresére, akkor egy egyhetesnél már mindennap kaphatott kettőt, sőt ha leejtett egyet, ahelyett is egyet. Tehát ez egy folyamat, ahol eleve nagyon sokan nem is pályáztak, mert olyan alacsony összeget kaptak, hogy nem volt értelme, mert sokkal több munka és probléma volt vele. Én ezt nem tartom soknak, sőt abban is biztos vagyok, hogy a következő ciklusban még további emeléseket kell csinálni, de mindenképpen nagyot léptünk előre. Ez ténykérdés.

A másik a kicsikre vonatkozik. A kicsik eddig is arányuknál nagyobb mértékben részesültek belőle, hiszen a pályázati keret felosztása az egyes pályázati csoportnál a pályázatelbíráló bizottságnál mindig úgy volt, hogy a kicsik többet kaptak arányosan, mint a nagy nemzetiségek. Ezzel egyet is értek, nincs is vele semmi probléma.

Egy harmadik gond, és ebben teljesen igazad van, a pályázatok benyújtása. Egyrészt két része van ennek. Szakmailag az, hogy mire és mit nyújtok be, azt kizárólag csak az adott nemzetiségi önkormányzatok, nemzetiségi civil szervezetek, nemzetiségi intézmények hozhatják össze, a nemzetiségi tartalmat. Hogy technikailag hogy tudom benyújtani, hogy mennyire van ezekben a pályázatokban gyakorlatom, számítástechnikai tapasztalatom, egyéb, mi legalábbis a németeknél minden eszközzel megpróbáljuk elérni, hogy minden nemzetiségi önkormányzatban legyen legalább egy fiatal a nemzetiségi önkormányzatban, aki gond nélkül segít ezekben.

Jövőre a minisztériumnak és minden érintett félnek mindenképpen kiemelt figyelmet kell fordítania majd a pályázatok előkészítésére, mert jövőre elvileg már csak a Phare-programban lehet majd benyújtani. Akik az EMET-ben már valamilyen gyakorlatot szereztek, azok most a Phare-ral kezdhetik el ugyanezt, és ez nyilvánvalóan fog okozni problémákat, de most még időben vagyunk. Még akkor is időben vagyunk, ha ne adj' isten, októberben kiírják majd a '18-as pályázatokat. De az biztos, hogy ebben minden országos önkormányzatnak, a minisztériumnak, az EMET-nek, a kormányhivataloknak

kiemelt figyelmet kell fordítani, hogy felkészíteni a nemzetiségi szervezeteket a Phare-ban való pályázatbenyújtásra.

Az ONÖSZ-nál valamennyi elnökkel és az ONÖSZ közgyűlésével is beszéltem. Úgy ítéltük meg, hogy az Országos Nemzetiségi Önkormányzatnak és az általuk fenntartott intézményeknek 2015-ben és 2017-ben tudunk olyan jelentős többlettámogatásokat adni, hogy többé-kevésbé rendben van. Ezzel együtt azt kértem minden országos elnöktől, hogy ha olyan többletigénye van, hogy új intézmény kezdte meg a működését vagy egyéb, akkor azt jelezzék. Eddig nem jelezte senki, hogy ilyen típusú igénye lenne, ezért nem állítottunk be külön az országosokra. Köszönöm.

Kérdezem, hogy van-e még valakinek kérdése, hozzászólása. *(Jelzésre:)* Akkor parancsoljon még egyszer!

LAPIS BALÁZS hivatalvezető (Országos Lengyel Önkormányzat): Köszönöm a szót, elnök úr. Az utolsó mondatra szeretnék csak reagálni, hogy azt hiszem, hogy itt volt egy kis félreértés, ezt több helyről hallottam, hogy ők akarnak elmondani igényeket, akarnak mondani változásokat. Akkor ezek szerint még nem jutott el hozzád senkitől sem igény a országos önkormányzatok és a fenntartott intézmények részéről.

ELNÖK: Még nem jutott el, de nem is jelezte még senki.

LAPIS BALÁZS hivatalvezető (Országos Lengyel Önkormányzat): Meddig lehet az igényeket közvetíteni? Csak azért, mert nem tudom, hogy van-e erre határidő.

ELNÖK: Szerintem maximum másfél hét, tíz nap. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

Ha nincs további kérdés, észrevétel, megjegyzés, akkor feltenném szavazásra a kérdést. Aki a nemzetiségi pályázatokról készített kimutatással, valamint a 2018. évi javasolt pályázatikeret-emelésekkel egyetért, és javasolja, hogy azt a nemzetiségi bizottság részére felterjesszük, kérem, emelje fel a kezét! *(Szavazás.)* 5 egyhangú szavazattal elfogadtuk. Köszönöm szépen.

A 2018. évi nemzetiségi költségvetési igények megvitatása

A harmadik napirendi pont a 2018. évi nemzetiségi költségvetési igények megvitatása. Szeretném jelezni, hogy természetesen az előző két pont is már a 2018. évi nemzetiségi igényeket érintette. Amiről nem beszéltünk még, az egyrészt az EMMI-nél lévő egyedi döntésű NEB-kezdeményszűkevények, illetve az egyedi döntésű további EMMI-keret, ami nem a nemzetiségi bizottság kezdeményezésére lett létrehozva. Ami a mi kezdeményezésünkre került a költségvetésbe a korábbi években, az egyrészt a nemzetiségi színházak részére rendelkezésre álló százmillió forintos keret. Ezt javasoltam 20 millió forinttal megemelni, illetve átgondolni azt, hogy a társulatként működő nemzetiségi színházak mellett célszerű lenne legalább azoknak a nemzetiségi amatőr színjátszó csoportoknak a támogatását is bevonnani ebbe a körbe, akik nemzetiségi nyelven szerepelnek.

A másik téma a helyi nemzetiségi önkormányzatok által átvett nemzetiségi, köznevelési intézmények támogatási kerete. Ez 2016. évben volt először 80 millió, 2017-ben 100 millió, ennek a felosztása volt február 28-án a

parlamentben, a Vadász-teremben. Erre a 2018. évi emelésre 300 milliót javasoltam, tehát 400 milliós lenne a keret, egyrészt azért, mert rendkívül alacsony, másrészt azért, mert bővül az átvett nemzetiségi intézmények létszáma és köre is. A harmadik pontja az intézményfenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatok, és itt kibővíteném a kört, ami mondjuk, túl nagy bővítést nem jelent, de lényeges, hogy nemcsak a köznevelési nemzetiségi intézményeket fenntartó, hanem az egyéb intézményeket, például múzeumot, könyvtárat fenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatokra is kiterjedne. Itt az 50 millió forinthez 10 millió forint emelést javasoltam, lévén, hogy körülbelül 10 új helyi nemzetiségi önkormányzat fog 2017-ben belépni ebbe a körbe. Tehát 2017. szeptember 1-től már közel 60 helyi nemzetiségi önkormányzat lesz intézményfenntartó. Ez azt jelenti, hogy összességében erre a három témára a '17. évi 250 millióhoz 330 millió emelés, tehát 580 millióra emelkedne. Emellett javasoltuk az EMMI további egyedi döntésű kereteinek, amiből az ösztöndíjak és egyéb dolgok vannak, 280-ról 400 millióra történő felemelését.

Kérdezem, hogy ezekkel az EMMI-keretekkel kapcsolatban van-e valakinek kérdése vagy észrevétele. *(Jelzésre:)* Varga Szimeon alelnök úr!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Nekem csak egy kérdésem lenne. Az előző napirendi pontban a nemzetiségi pályázatok táblázatnál a növekedés teljesen fel van tüntetve, és nekem az tűnt fel, hogy a nemzetiségi NEMZ-PED-pályázatnál a 2017. évi keretösszegre 15 millió szerepel a táblázatban, itt meg 30 millió szerepel. Mert akkor a kettő között eltérés van. Ha ezzel kapcsolatban el tudnád mondani, hogy mi a különbség. Köszönöm.

ELNÖK: Az a különbség, amit érintőlegesen jeleztem is, hogy a 2017. évi központi költségvetési törvényben is mi 30 milliót kértünk és állítottunk be a nemzetiségi pedagógusok továbbképzésére, de végül 15 millió lett kiírva. De a központi költségvetési törvényben mi erre 30 milliót kértünk. Tehát most is elvileg rendelkezésre áll az a 30 millió. Most én is gondolkoztam, hogy levegyem 15-re, de mi 30 milliót kértünk, csak nem lett a 30 millió felhasználva, 15 át lett csoportosítva más célra.

Akkor gyakorlatilag a 20/56-os címrendet végignéztük. Az országos nemzetiségi önkormányzatoknál egy tétel lenne. Az országos nemzetiségi önkormányzatok által fenntartott intézmények támogatása, amihez szintén kiküldtem az anyagot. Ennek a lényege az, hogy a magyarországi németeknél immáron 42 helyi nemzetiségi önkormányzat 49 köznevelési intézményt, múzeumot, gyűjteményt vett át, és ezeknél az intézményeknél a minisztérium szakmailag és egyéb szempontból érdemben nem foglalkozik velük. A helyi nemzetiségi önkormányzatok már nem is foglalkozhatnak velük, az országos nemzetiségi önkormányzatnál nincs erre kapacitás, nem tud velük ilyen szinten foglalkozni, ezért elengedhetetlenül szükséges, hogy létrehozzunk egy olyan szűk csoportot, amely ezeket támogatja, segíti, összefogja, bizonyos szempontból ellenőrzi, hiszen ha itt akár szakmai, akár törvényességi szempontból bármilyen probléma felmerül, az megállíthatja azt a pozitív folyamatot, sőt visszajára fordítja, ami a nemzetiségiintézmény-átvételeknél rendkívül pozitív.

Ezért szeretnénk megcsinálni, és ezt kérte a miniszter úr is, hogy felállítani egy olyan négyfős osztályt, egy jogászt, egy közgazdászt, egy óvoda-

és egy nemzetiségi pedagógust, akik ezt a munkát elvégzik. Ez nemcsak a német nemzetiségi átvett intézményekre és önkormányzatokra vonatkozik, hanem természetesen ebbe a másik négy nemzetiség is beletartozik, aki átvett egy vagy két intézményt, a helyi nemzetiségi önkormányzatnál ugyanúgy minden tájékoztatást és minden segítséget meg fognak adni. Túl azon, hogy nyilván, ahol mondjuk, egy intézményt vettek át, az mondjuk, kezelhető országos önkormányzat szinten egy nemzetiségnél, mint ahol ötvenet az egész országból, a legkülönbözőbb helyekről. Ennek a négy főnek az éves működési költségét állítottuk be azzal, hogy magának az irodának a berendezését, az ehhez szükséges számítógépeket, egyéb eszközök beszerzését az Országos Német Önkormányzat más forrásból biztosítaná, ami egyszeri beruházás az indulásnál.

Felmerült az is a ma reggeli egyeztetésen, hogy talán nem is az országos önkormányzatok fenntartott intézményeinél, hanem a nemzetiségi óvodapedagógus- és pedagóguskeretnél az EMMI keretébe kellene ezt a 27,7 millió forintot átrakni. Még egyeztetünk. Ha a minisztérium így gondolja, akkor át fogjuk tenni abba a keretbe. Kérdezem, hogy ezzel kapcsolatban van-e valakinek kérdése vagy észrevétele. *(Nincs jelentkező.)*

Ha nincsen, akkor mennénk tovább a záró és a harmadik részre, aminek külön részletező táblája nincsen. Ez a helyi nemzetiségi önkormányzatok működési támogatása, illetve a feladatalapú támogatás. Itt jelezném, hogy 2015-ben volt egy jelentős emelés a feladatalapú támogatásnál, ahol a duplájára lett, egy kisebb mértékű a működési támogatásnál, 2016-ban volt egy jelentős a működési támogatásnál, amellyel háromszorosára emeltük a korábbi, és 80 millió volt 2017-re a feladatalapú támogatás, ami jelképes összegű volt.

Én az általános működési támogatásnál 20 százalékos emelést, a feladatalapú támogatásnál 40 százalékos emelést javasoltam. Természetesen most a mértékeken lehet vitatkozni. Azt gondolom, a feladatalapú emelése nagyobb mértékű kell hogy legyen, mint az általános, hiszen a feladatalapút akkor is, ha az értékelésével sok problémánk és észrevételünk van, de mégis ez a fele a támogatásnak az, ami nem alanyi jogon jár, hanem többnyire azokhoz a nemzetiségi önkormányzatokhoz, amelyek meghatározóan többet dolgoznak, hangsúlyozom, mindenféle értékelési problémák ellenére is.

Kérdezem, hogy a helyi nemzetiségi önkormányzatok támogatásával, a javasolt módosításokkal kapcsolatban van-e valakinek észrevétele, kiegészítése, megjegyzése. *(Jelzésre:)* Varga Szimeon!

VARGA SZIMEON bolgár nemzetiségi szószóló, az albizottság alelnöke: Köszönöm a szót. A működési támogatással kapcsolatban annyi észrevételem lenne, hogy vagy ugyanannyi százalékkal emeljük meg, vagy legalább 30 százalékkal próbáljuk megemelni. Tudom, hogy ezt egyeztetni kell, de fontos számunkra, hogy amellet, ahogy a feladatalapú elbírálása megtörténik, nem történik pontok alapján, én a működési támogatást is egy picit magasabb szintre helyezném, tehát nagyobb összeg kerüljön beállításra, mint a jelenlegi. Tehát legalább 30 százalékot javasolnék, ha nem 40 százalékot.

ELNÖK: Köszönöm. Ezt tudomásul veszem, és kérem, hogy majd a nemzetiségi bizottságban is mondd el. Annyit szeretnék mondani mindenkinek, hogy valamennyi szaktárca elsősorban a feladatalapú emelését támogatja. Nem véletlen, hogy a működési támogatást később és nehezebben

tudtuk megemelni, mert részben több frakció is ellene volt, és a szaktárcák is ellene voltak. Én ezért is javasoltam, túl azon, hogy én is egyetértek azzal, hogy a feladatalapú legyen magasabb, de itt sokkal nagyobb ellenállásra kell számítanunk, mint a feladatalapúnál. Ezzel együtt természetesen tudomásul veszem vagy elfogadom a javaslatot.

Ezzel kapcsolatban van-e más hozzászólás? *(Jelzésre:)* Hepp Mihálynak adom meg a szót.

HEPP MIHÁLY horvát nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Ma még ketyeg az óra, mert a feladatalapú támogatásokat még ma lehet megreklamálni. Az egész elmúlt hetemet azzal töltöttem, hogy vagy e-maileket olvastam, vagy telefonhívásokat fogadtam. Fantasztikus mennyiségű reklamáció van. Sokszor beszéltünk erről, évtizede óta erről beszélünk, én mindig benne voltam az egyik bizottságban. Mindig voltak gondok. Igazságot sosem lehet tenni, mert mi magunk sem tudunk egy új módszert kitalálni erre a dologra, de valamikor érdekes módon az egyik évben jobban sikerül, a másik évben meg kevésbé. Én azt sem mondom, hogy nem kell azt csinálni, hogy minden évben az legyen, aki egyszer 100 pontot kapott, annak nem is lehet már 99 pontot kapnia. Viszont az sem megy, mert minden nemzetiségi közösség a saját maga kebelén belül látja, hogy ki dolgozik, és ki nem dolgozik, jobban mondva kevesebbet dolgozik, és mindig rossznak tartom azt, amikor valaki azt mondja, hogy persze, minek kaptatok, mert ti úgyse csináltok semmit. Ez a legrosszabb a nemzetiségek körében, amikor egymást fumigálják. Ezt soha nem is akceptáltam.

Viszont ha valaki a mai napon nem nyújtja, az ott marad annál a pontszámnál, amit kapott, és nem is a minisztérium fogja intézni a dolgot, hanem első szakaszban a Támogatáskezelő. Gondolom, most újra vizsgálják az egészet, mert ekkora disszonancia még soha nem volt az elmúlt tíz évben, vagy nem tudom, hány éve van ez a feladatalapú támogatás. Csak erre szerettem volna felhívni a figyelmet. Kíváncsi leszek ennek az eredményére.

Így nem is lehet dolgozni, ahogy a Támogatáskezelő dolgozik, hogy nincs olyan év, hogy ne menjen el egy garnitúra, és egyedül Oláh Pista marad ott, és kész. Szegénynek meg ott fáj a feje, mert mindenki őt zaklatja. Arról nem beszélve, hogy elköltöznek egyik helyről a másikra, és nyilván útközben mindig elvesznek a papírok. Nekünk nincs beleszólásunk ebbe az ügybe. Mindig azt mondják, hogy jelentkezzetek a minisztériumnál, és majd a minisztérium lekéri nektek azt az aktát. Régen ez úgy volt, hogy minden nemzetiségnek volt egy embere, és ha valami nem tetszett, akkor bement és azt mondták, ott van az asztalon, ott van a tied, nézd át és adjál róla véleményt. Ez eddig jól is funkcionált, és akkor nem is voltak ilyen gondok, de idén valami katasztrófális helyzet állt elő ebben a kérdésben. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azért jeleztem a hozzászólásom elején is, hogy mindenféle, az értékelést érő jogos, vélt, valós kritikák ellenére is lényeges, hogy ezt emeljük. Azt gondolom, el kell jusson az EMET oda, hogy egy egyszerű értékelési lapot minden egyes nemzetiségi önkormányzatnak visszaküld, ahol benne van, hogy melyik határozatra melyik témánál hány pontot kapott. Ezt egyébként is meg kell csinálják maguknak is, mert különben nem tudják hogyan értékelni. Innentől kezdve ha ezt megtennék, hogy egy A4-es vagy egy A5-ös lapon visszaküldik, hogy melyik határozatra

mennyi pontot adtak, onnan lehet egyáltalán érdemben reklamálni, mert onnan kezdve tudod, hogy mi az, amire kaptál, mi az, amire nem, mert egyébként hogy kaptam iksz pontot, ezt így önmagában nagyon reklamálni, nagyon nehéz valamit csinálni, pontosabban csak úgy lehet, ha személyesen mindenki velük leülnek és megnézik. Tehát én nagyon bízom.

Azt gondolom, viszonylag egyszerűen és gyorsan lehetne érdemben minőségileg és számszakilag is javítani az értékelésen és a reklamációk ügyintézésén is. El kell jusson oda az EMMI és az EMET, hogy ezt ténylegesen megcsinálja, de ezt mi is kezdeményezhetjük, azt gondolom. *(Jelzésre:)* Megadom a szót Turgyán Jánosnak és utána Kissné Köles Erikának. *(Dr. Turgyán Tamás: Tamáska vagyok. - Derültség.)* Bocsánat, Tamásnak!

DR. TURGYÁN TAMÁS örmény nemzetiségi szószóló: Misi felvetett egy problémát, ami élő, és mindenki megszenvedti közülünk is, azt, hogy nagyon sok oka van annak, hogy vetélkednek egymással az egy nemzetiségen belüli létező szervezetek és önkormányzatok. Ezeknek egy pontja valóban az, hogy te csináltál valamit, te meg nem csináltál valamit. Mindenkinek van érve pro és kontra. Ha ezt a szempontot vesszük figyelembe, és ezen keresztül valamilyen szinten törekszünk egyfajta belső béke megvalósítására, akkor Szimeon javaslatát kell hogy figyelembe vegyük, és a működési költségeket próbáljuk emelni, ha nem is drasztikusan, de diszkréten, mert az az a költségkeret vagy finanszírozási forrás, ami nem gerjeszt belső problémákat, mert az annyi, és ezzel a dolog jórészt el van intézve.

Másrészt pedig nem vagyok benne biztos, hogy abszolút értékben sokkal több jut egy-egy önkormányzatnak vagy egy-egy szervezetnek a működési alapú támogatási pályázatok kapcsán, mintha megemeljük a működési költségeiket. Érted, mire akarok kilyukadni? A feladatalapú támogatásra pályázunk százra, és kapunk húszat. Ha ezzel szemben megemeljük a működési támogatást tizenötöt, akkor lassan ugyanott vagyunk. Pénzben nem veszünk semmit, ezzel szemben egy belső békét talán létre tudunk hozni, vagy pontosabban fogalmazva a konfliktusokat tudjuk csökkenteni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Azért én azt gondolom, hogy ha nem jó az értékelési rendszere egy pályázatnak, akkor az értékelési rendszert kell megváltoztatni. Ettől még nem kell eltörölni azt a pályázatot. De egyébként az általános működési támogatást is javasoljuk emelni diszkréten, ahogy említetted. Parancsoljon!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Nem tudom, hogy mennyire okafogyott, most már elnök úrtól is elhangzott. Én azt kérem, és ezt nyomatékosan kérem, hogy amint már három évvel ezelőtt is szóba került a feladat alapú kérdése, a költségvetési albizottság kezdeményezze a nemzetiségek bizottságánál, hogy erre a kérdésre szánjunk akár egy napirendi pontot, és valóban megoldást kell találni azokra az anomáliákra, amik mutatkoznak. Nekünk tíz önkormányzatunk van, zsigerből tudom, hogy ki mit csinál, és zsigerből látom, hogy milyen durva pontozási hibák keletkeztek annak ellenére, hogy én tavaly bementem az EMET-hez, fél napot ültem ott, az összes jegyzőkönyvet végigbogarásztam.

Elnök úr említette, hogy jó lenne, ha kiküldenék az adott önkormányzatoknak a pontozásokat. Azért is nem értem, ezt miért nem

teszik, mert ott van elektronikusan, tehát megvan, hogy mikor mire hány pontot kapott az adott önkormányzat. Nyilván mindenki tudja, hogy az önkormányzatok nem profik. Ki vannak téve annak, hogy adott esetben egy települési önkormányzat hivatala hogyan látja el a feladatát, hogyan érkeznek be a jegyzőkönyvek, mennyire precízek azok. Mi összeállítottunk egy anyagot, szétküldtük az összes önkormányzatnak, annak megfelelően csinálták a jegyzőkönyveket. Most ehhez képest úgy leégtem. Most járom az önkormányzatokat fórumokon, és bíztam abban, hogy majd elmondhatom, hogy lám-lám, mennyire megérte, hogy ilyen precíz jegyzőkönyveket készítenek. A legtöbbet dolgozó önkormányzat kapta szinte a legkevesebb pontot. Tehát itt valami nagyon komoly probléma van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Egyetértek veled. Azt gondolom, hogy ebben tényleg előrelépést kell elérni, és ezt a magunk részéről kezdeményezni fogjuk. Konkrétan le fogunk tenni akkor javaslatokat az értékelési táblára, ennek a közzétételére, de azt gondolom, hogy azt a minisztérium is érzi, hogy ebben lépni kell. Köszönöm szépen a hozzászólásokat.

Még egyetlen pont maradt hátra a költségvetési igényeket érintően, a beruházási, felújítási pályázati önrész. Ezt 2015-ben indítottuk 441,2 millióval, ez 2016-ban meg lett emelve a duplájára, 2017-ben a költségvetésben nem tudtunk elérni emelést, viszont a 2016-os költségvetési törvény módosításánál kaptunk egyszeri 400 milliót, ennek a keretösszegnek a duplájára történő emelését javasoltam. Ez is töredéke annak, mint amire igény lenne. Szeretném itt is kihangsúlyozni, hogy ez a keretösszeg, amikor elindítottuk ezt elsődlegesen, az átvett nemzetiségi köznevelési és nemzetiségi intézmények infrastrukturális helyzetének a javítására és fenntartására javasoltuk, nem elsődlegesen az országos nemzetiségi önkormányzatok és természetesen az általuk fenntartott nemzetiségi intézményekre is.

Ezt csak azért szeretném kihangsúlyozni, mert én egyetértek veled és nagyon fontosnak tartom, hogy az országos önkormányzatok infrastrukturális helyzetét is javítsuk, de azért az intézményeket is itt érdemben figyelembe kell venni. Ezt csak így mellékesen jegyzem meg. Itt is azt mondom, hogy nagyon komoly pénz ez az 1,7 milliárd forint, de arra a több mint száz intézményre vetítve ez még mindig egy minimális összeg, hiszen a nemzetiségi önkormányzatoknak semmilyen saját bevétele nincs az intézményeik felújítására, bővítésére, tehát kizárólag és meghatározóan költségvetési támogatásból tudják megtenni.

Mindezek alapján ebben a négy témakörben, amiben a nemzetiségi óvodapedagógus- és pedagógus-keret egy teljesen új projekt és csomag, ha megnézzük, ez összességében gyakorlatilag 5,5 milliárd forint többletigényt jelentene, de ebből a nemzetiségi óvodapedagógus- és pedagóguskeret az 2 milliárd 105 millió forint, a beruházás, felújítás 882 millió, és idevehetjük ezt a 27,7-et is a fenntartott intézményekre. Tehát gyakorlatilag több mint 3 milliárd forint, az kifejezetten a nemzetiségi óvodák és iskolák létszám- és infrastrukturális helyzetének a javítására van. Egymilliárd a nemzetiségi pályázatokra, a civil szervezeteknek, és az országosoknak nincs is külön igény, és a helyi nemzetiségi önkormányzatoknál is minimális, tehát nem olyan nagyságrendű a változás, mint az előző igényben.

Azt gondolom, és azt remélem, hogy a szakma és a politika el fogja fogadni ezeket az irányokat és ezeket a változásokat, súlypontokat, és nagyon bízom benne, hogy számszakilag is sikeresen végig tudjuk ezt vinni. Bízom

benne, hogy még a kormányzati javaslatba is bele fog tudni kerülni ez kisebb vagy nagyobb mértékben, és utána a parlamenti folyamatban, ha szükséges, még próbálhatunk rajta változtatni. Ehhez kérem mindenkinek a segítségét a továbbiakban. Parancsoljon!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Elnézést kérek, nem tudom, hogy most ez zárszó akart-e lenni vagy lehet-e még kérdésem.

ELNÖK: Persze!

KISSNÉ KÖLES ERIKA szlovén nemzetiségi szószóló: Akkor én még egy-két dolgot szeretnék itt fölvetni olyan értelemben, hogy esetleg továbbgondolásra érdemes. Az egyik a nemzetiségi önkormányzatok ügyintézését ellátó hivatalokkal kapcsolatos. Egészen konkrétan nálunk van egy önkormányzati hivatal, amely hat önkormányzat hivatali feladatkörét látja el, merthogy ez nyilván a hivatal fenntartásának a költségeit lényegesen megemeli. A települések, akik a körjegyzőséghez tartoznak, kistelepülések, Orfalu 70 lakossal például, vagy Kétyölgy, ahol szintén száz körüli lakosságszám van, nincsenek adóbevételeik vagy nagyon alacsonyok, és ehhez képest évi 4 millió forintot fizetnek a hivatalnak, mert a nemzetiségi önkormányzatok feladatellátására kiosztott-szorított kvóta 90 ezer forint/főt jelent évente.

Én egyszer már Pogácsás Tibor államtitkár úrnak írtam egy levelet konkrétan ezzel a hivatallal kapcsolatban, amire sajnálatosan nem kaptam semmilyen reakciót. Én újra fogom keresni a Belügyminisztériumot e kérdés kapcsán, csak várom még az illetékes hivatal újbóli összesítését. Ugyanis itt a hivatali dolgozók létszáma a feladatellátás függvényében határozódik meg, viszont a legnagyobb probléma abból származik, hogy nekik a hivatal fenntartásához szükséges összeg befizetése jelent nagyon nagy nehézséget.

Tehát nem tudom, hogy tudunk-e ezzel valamit kezdeni, mindenesetre ezt a kérdést szeretném, ha valamilyen módon mi is megpróbálnánk körbejárni, megvizsgálni, hogy mi a helyzet ezzel, illetve akkor én telefonon egy olyan információt kaptam, hogy egyik nemzetiség sem jelentkezett ilyen problémával. Nekem ezt nagyon konkrétan, nagyon részletesen kibontva, mintegy nyolcoldalas anyagban küldték el. Sajnos azóta nem történt semmi.

A másik dolog, amit örömmel konstatáltam, hogy elhangzott, hogy a nemzetiségi színházak támogatásából végre kaphatnak esetleg az amatőr színházak is, ha ezt az önkormányzatunk támogatja. Én azt már mondtam, hogy nekünk három színházi "társulatunk" van, akik amatőr színjátszók. Nemzetiségi nyelven játszanak. Vannak költségeik. Ők is próbálnak, készülnek, utaznak stb., de ebből a támogatásból azért, mert nincs kőszínházuk, soha nem részesültek. Én ezt egy kicsit sérelmezem is, mert nagyon komoly munkát végeznek, nagyon sokfelé járnak, és bizony megérdemelnének egy kicsit több odafigyelést.

A harmadik, és elnézést, hogy az albizottság munkáját a hozzászólásaimmal húzom-nyúzó, ez pedig a Klebelsberg Intézményfenntartó intézményeiben folyó nemzetiségi nyelvoktatás támogatásának a kérdése lenne. Nyilvánvaló, hogy a nemzetiségi pótlék azokat az pedagógusokat is megilleti, akik KLIK-es iskolákban tanítanak nemzetiségi nyelveket a kötelező óraszámuknak legalább 50 százalékában. Tudniillik az ő munkájuk, mondhatni, talán sokkal nehezebb, mint adott

esetben egy nemzetiségi önkormányzat által fenntartott nemzetiségi iskolában, különösen az anyanyelvűben, illetve még talán a kétnyelvűben is, hiszen minden más iskolai tevékenység mellett a nemzetiségi kérdésekre való koncentrációt is meg kell oldani. Itt sem szabad megállni a nemzetiségi nevelésnél, csak az 5+1 óra "letanításánál" - idézőjelben, utálom ezt a szót, magam is pedagógus vagyok, de mégis talán egyértelműbb -, hanem a nemzetiségi tartalmakat ugyanúgy oda kell tenni az intézmény teljes működésében, a többségi tanulók számára nyilván pont az együttélés és az együtt gondolkodás, illetve a nemzetiség sajátosságainak a tiszteletben tartása miatt is. Azt gondolom, ezeknél az intézményeknél is meg kell vizsgálni azt, hogy milyen módon lehet az ő nemzetiségi nevelésüket segíteni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csak egy-egy mondatban visszafelé menve: a nemzetiségi pótlék megemlése, amennyiben ezt el tudjuk érni, természetesen a KLIK-es fenntartású nemzetiségi intézményekben dolgozó nemzetiségi pedagógusokra is vonatkozik a jogosultsági körben. Ez nemcsak a nemzetiségi fenntartásúakra, hanem mindenkire vonatkozik, sőt az egyházi vagy alapítványi fenntartásúakra is.

A másik: az amatőr színházakról azonos a véleményünk. A helyi nemzetiségi önkormányzatok pénzügyi, számviteli feladatainak az ellátásával kapcsolatban ezt három éve iksz alkalommal felvetettük, az elején még ez ilyen istenkáromlásnak tűnt, hogy más megoldást is keressünk, ne csak a települési önkormányzat vagy a körjegyzőség. Most már ott tartunk, hogy tavaly ősszel az Állami Számvevőszék elnöke nyilvánosan a parlamentben is elmondta, hogy jogos felvetésnek tartja, hogy megvizsgáljuk a helyi nemzetiségi önkormányzatok számviteli, pénzügyi feladatai ellátásának a helyzetét. Igaz, ő ezt még csak az intézményfenntartó helyi nemzetiségi önkormányzatokra mondta, de már valahol ezt a falat egyszer áttörjük. Én kezdettől azt mondom, hogy kizárólag akkor beszélhetünk bármilyen szempontból is egyenjogúságról a települési, valamint a helyi nemzetiségi önkormányzatok között, ha a helyi nemzetiségi önkormányzatok nem lesznek kiszolgáltatva a települési önkormányzatnak. Márpedig amíg a törvény erejénél fogva a települési önkormányzatnak kell elvégeznie a pénzügyi, számviteli feladatait a helyi nemzetiségi önkormányzatnak úgy, hogy ezért érdemben juttatást nem kap, csak púp a hátán, mindaddig kizárt, hogy egyenjogúságról érdemben beszéljünk. Hogy ezt hogyan lehetne megoldani, hogy egy-egy nemzetiségi önkormányzat az éves költségvetési főösszegének mértékében kap egy olyan juttatást, amiből eldöntheti, hogy ő fizet-e a körjegyzőségnek vagy a helyi önkormányzatnak, vagy pedig piaci alapon oldja meg a pénzügyi, számviteli tevékenységét, szerintem egy-két éven belül meg fog érni a helyzet arra, hogy erről érdemben lehessen beszélni, és hogy lehessen változtatni.

Csak emlékeztetnék arra, hogy éveket kellett harcolni például azért, hogy lehessen a helyi nemzetiségi önkormányzatnak önálló adószáma, önálló jogi személy legyen, és ne a települési önkormányzat egy valamilyen növekménye, hogy önálló bankszámlája lehessen, hogy ne ott kelljen tartania a bankszámláját, ahol a települési önkormányzatnak, hogy a költségvetési támogatásokat ne a települési önkormányzatnak vagy a megyeinek küldjék, hanem direktben a helyi nemzetiségi önkormányzatnak. Ma már ezek mind működnek, és innen kezdve okafogyottá vált minden olyan probléma, ami

abból adódott, hogy a települési vagy megyei önkormányzat - lásd például Pest megyei önkormányzat - másfél-két évig nem küldte tovább a megyei nemzetiségi önkormányzatok központi költségvetési támogatását, mert azt mondta, hogy nehéz anyagi helyzetben van, és egyszerűen nem küldte tovább, és nem lehetett mit csinálni. Onnan kezdve, hogy direktben a nemzetiségi önkormányzat bankszámláján van a pénz, fel sem merül ilyen probléma és ezzel kapcsolatos bármilyen feszültség, ellentét vagy egyéb.

Azt gondolom, az idő itt most dolgozik. Szerintem szemléletben léptünk már előre. Szerintem most már a következő ciklus lesz az, amikor ezt mindjárt az elején lehet kezdeményezni és meglépni majd. Mielőtt belemennék, mert most már kicsit az egyebekbe mennék bele, lezárnám ezt a napirendet. Ha az egyebekben valakinek van más kérdése, észrevétele, tegye meg. A tovább menetelről: egyrészt kérem valamennyi nemzetiségtől, országosoktól, szószólóktól is, hogy ha a javasolt módosítások bármelyikéhez valakinek észrevétele van, azt rövid úton tegye meg. Elnök úrral megbeszélve szeretném, ha minél hamarabb, akár egy rendkívüli ülésen a NEB is napirendjére tűznék és megbeszelnék, hogy a frakciókkal és a szaktárcákkal a részletes egyeztetéseket el tudjuk kezdeni, hogy minél hamarabb tovább lépünk azzal együtt, hogy természetesen ennek részleteit és lényeges elemeit, módját már a korábbiakban is egyeztettük. Most nem egy teljesen új dolgot fogunk itt elküldeni bárkinek is. Ebben kérem mindenkinek a segítségét.

Határozathozatal

Feltenném szavazásra: aki a kiküldött anyag és itt átbeszéltek szerint a magyarországi nemzetiségek 2018. évi költségvetési igényeivel egyetért és javasolja, hogy a nemzetiségi bizottság ezt tárgyalja meg és fogadja el, kérem, kézfeltartással jelezze! *(Szavazás.)* Öt egyhangú szavazattal elfogadtuk. Köszönöm.

Átadnám a szót önöknek, hogy akinek az egyebekben észrevétele, felvetése lenne, kérem, tegye meg. *(Nincs jelentkező.)*

Az ülés berekesztése

Ha nincs, akkor az ülést lezárom. Mindenkinek jó étvágyat kívánok az ebédhez! Szerintem még bőven van idő egy óráig, amikor itt találkozunk itt. Köszönöm szépen mindenkinek.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 28 perc)

Ritter Imre
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Horváth Éva Szilvia és Vicai Erika